

наша слова

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 36 (1031) 7 ВЕРАСНЯ 2011 г.

Звяртаемся да ўсіх уладаў па-беларуску

Зварот Сакратарыяту ТБМ

Паважаныя сябры і прыхільнікі беларускага слова!

У выніку нашых шматгадовых намаганняў у ліпені гэтага года быў прыняты закон “Аб зваротах грамадзян і кіраўнічых асоб”, у якім у артыкуле 18 замацавана права грамадзян атрымаць адказ на мове звароту.

Такім чынам, мы з вамі можам значна пашырыць ужыванне беларускай мовы сярод чынавенства розных узроўняў. У сувязі з гэтым заклікам вак звяртацца ва ўсе дзяржаўныя інстытуты толькі па-беларуску. Гэта будзе спрыяць пашырэнню нашай мовы ў дзяржаўных структурах.

Приняты на паседжанні Сакратарыяту ТБМ

30 жніўня 2011 года.

Лёд зрушыўся, але да вясны яшчэ далёка

У Беларусі завяршыўся чарговы этап барацьбы за першыя беларускія класы.

Два беларускія класы сёлета адкрыты ў Гародні. Дзякуючы ўпартасці бацькоў ды працы Таварыства беларускай мовы сталася гэта магчымым. Па адным класе на раён горада, у 32-ы ды 34-ы школах - такая сціплая статыстыка. У класах пакуль будуть вучыцца адзінкі.

У Берасці пачаў працу беларускамоўны клас, які ўтвораны з ініцыятывы бацькоў. Клас з пяці вучняў паўстаў на базе пачатковай школы №34, навучанне ў якой праходзіць па пятых класах - пасля таго дзеці звычайна ідуць у гімназію №2, якая побач са школай.

Упершыню пасля першынку ў некалькі гадоў у Ашмянах сёлета з'явіліся два першыя класы з беларускай мовай навучання. Яны адкрыліся на базе СШ №2 і СШ №3. У астатніх школах райцэнтра першакласнікі вучыцца на рускай мове.

Паводле звестак аддзела адукцыі Ашмянскага

райвыканкама, летасі і некалькі гадоў да гэтага першых класаў з беларускай мовай навучання ў школах райцэнтра не было: бацькі выбіралі рускую мову для адукцыі сваіх дзяцей. Але на базе дзіцячага сада №4 працевала беларускамоўная група. На гэтым навучальны год у дашкольных установах Ашмянаў, паводле папярэдніх дадзеных, - пяць такіх груп.

У Смаргоні на базе СШ №1 сёлета таксама адкрыўся першы клас з беларускай мовай навучання.

Для пераводу адукцыі на беларускую мову шмат зроблена і ў Астраўцы. Як і ў большасці раёнаў Беларусі, раённыя школы – беларускамоўныя. У самім гарадскім паселку адукцыя видзенца польскі. Але з гэтага года ва ўсіх школах Астраўца на беларускай мове будуть выкладацца такія прадметы, як “Чалавек і свет” і “Уводзіны ў школунае жыццё”. У дашкольных установах Астраўца сёлета ўсе выхаваўчыя мерапрыемствы стараліся ладзіць на беларускай мове. На бацькоўскіх сходах

выступалі педагогі і спецыяліст аддзела адукцыі. Тут будуть працеваць чатыры беларускамоўныя групы. На думку на месніка начальніка аддзела адукцыі Астрavezckага райвыканкама Наталіі Баніцэвіч, у наступным годзе ў райцэнтры могуць з'явіцца першыя беларускамоўныя класы.

У Лідзе да апошніх дзён жніўня ішла барацьба за адкрыццё беларускамоўных класаў у дзвеяці школах. Заяў было пададзена па дзве трэћі, да пяці, але ні ў адной школе не ўдалося набраць неабходных восьмі заяў, а на адкрыццё маламерных класаў тут не пашлі. Тым не менш, як паведамілі ў аддзеле адукцыі, ніхто руки апускаць не збіраецца і бітва за беларускія класы ў Лідзе на 2012-13 навучальны год пачалася ўжо 2-га верасня.

У Маладзечне ўсе першыя класы сёлета будуть з рускай мовай навучання. У СШ №1, дзе дзве сям'і хацелі вучыцца сваіх дзяцей па-беларуску, не набралі патрэбнай для адкрывання асабнага класа колькасці заяў.

Паводле СМИ.

12 верасня
у межах кампаніі “Будзьма” адбудзецца презентацыя чацвёртага нумара часопіса “Верасень”

Адказны: Э.Акулін
Пачатак а 18 гадзіне. Уваход вольны. Румянцева, 13.

15 верасня
у межах кампаніі “Будзьма” адбудзецца круглы стол на тэму
Правілы дарожнага руху па-беларуску
Адказны: А.Анісім
Пачатак -17.30. Уваход вольны
Румянцева, 13

110 гадоў з дня нараджэння Віталя Вольскага

ВОЛЬСКІ Віталій, сапр.: Віталій Фрыдрыхавіч ЗЭЙДЭЛЬ-ВОЛЬСКІ (нар. 5 верасня 1901, Санкт-Пецярбург — 22 жніўня 1988), беларускі празаік, драматург, літаратуразнавец, краязнавец, палітычны дзеяч. Кандыдат філалагічных навук.

Нарадзіўся ў сям'і службоўца. З 1918 працеваў на Трубачным заводзе, потым у Камісарыяце гарадской гаспадаркі Петраграда. З 1919 - у Чырвонай Арміі, удзельнічаў у Грамадзянскай вайне. Служыў у пагранічных войсках і органах ВЧК. З 1926 - старшы інструктар кінафіліма Белдзяржкіно, з 1929 - дырэктар Віцебскага мастацкага тэхнікума, з 1930 - дырэктар Беларускага драматычнага тэатра ў Віцебску. У 1932-1936 працеваў дырэктарам Інстытута літаратуры і мастацтва АН БССР. З красавіка 1942 загадваў аддзелам у рэдакцыі сатырычнай газеты-плаката «Раздавім фашицыскую гадзінну», з лістапада 1943 - у рэдакцыі часопіса «Беларусь».

У 1948-1954 - навуковы супрацоўнік Інстытута літаратуры АН БССР. Член СП СССР (з 1934).

Літаратурную дзеяцельнасць пачаў у 1926. Даследаваў народную творчасць і старажытную рукапісную літаратуру беларускіх татарапаў - кітабы. Першая кнігка - «Праблемы беларускай савецкай драматургіі» (1934). Напісаў манаграфію «Эдуард Самуйлёнак: Жыццё і творчасць» (1951), «Нарысы па гісторыі беларускай літаратуры эпохі феадалізму» (1958), адзін з аўтараў дапаможніка для

студэнтаў ВНУ «Нарысы па гісторыі беларускай літаратуры» (1956), падручніка «Беларускай савецкай літаратура» для 9-10 класаў (1948-1954).

Аўтар п'ес «Цудоўная дудка» (1940, паставлена ў 1939), «Дзед і жораў» (1946, паставлена ў 1939), «Несцерка» (1946, паставлена ў 1941, аднайменны фільм па сцэнару аўтара, 1955), «Машэка» (1946, паставлена ў 1954) - усе

яны ўключаны ў зборнік «Песы» (1962), а таксама аўтар сцэнарыя дакументальнай-краязнанічых фільмаў «Белавежская пушча» (1946), «Бярэзінскі запаведнік» (1965). Напісаў некалькі кніг краязнанічных нарысаў і апавяданняў.

Узнагароджаны ордэнамі Чырвонай Зоркі, «Знак Пашаны» і медалямі. Заслужаны дзеяч культуры БССР (1971).

САКРАТУ ЯНОВІЧУ - 75

Нарадзіўся ў сям'і шаўца. Скончыў Беластоцкі электротэхнікум (1955), працеваў брыгадзіром электротраманцёраў на баваўняным камбінаце пад Беластокам. Перакладнік, затым журналіст у газете «Ніва» (з 1956). Загадчык арганізацыйнага аддзела Галоўнага кіравання Беларускага грамадска-культурнага таварыства (1959-1962). У 1960 скончыў завочнае аддзеленне беларускай філалогіі Педагагічнага інстытута ў Беластоку. Быў звольнены з «Нівы» “за беларускі нацыяналізм” (1970), застаўся беспартыйным, некаторы час працеваў грузчыкам, тэхнікам бяспекі працы. Скончыў завочны факультэт польскай і славянскай філалогіі Варшаўскага ўніверсітэта ў (1973). Інструктар-метадыст Беластоцкага гарадскога Дома культуры (2-я палова 1970-х), тэхнічны рэдактар «Нівы» (1-я палова 1980-х). Заснаваў «Беларускую трывалогію», дзякуючы якім і Фундацыі Villa Sokrates, беларускую культуру пачынаюць ведаць у Еўропе.

Дэбютаваў апавяданнем у 1956 («Ніва», Беласток). Піша на беларускай і польскай мовах. Аўтар зборнікаў апавяданняў і мініяцюр. Пераклаў на польскую «Вітраж» Я. Брыля (Варшава, 1979), п'есу Я. Шабана «Шнары» (для Драматычнага тэатра імя Я. Вянгеркі ў Беластоку).

За заслугі ўзнагароджаны Срэбным Крыжам.

Да 75-годдзя Сакрата Яновіча ў Крынкаўскім Доме культуры, быўлым будынку сінагогі, адкрылася выставка «Мастакі Сакрату». Гэта адно з мерапрыемстваў «Беларускіх трывалагіў», якія праходзяць традыцыйна ў Крынках і Лапічах. Куратарамі выставы з'яўляюцца прафесар Лявон Тарасевіч і малады фотамастак Павел Грэс. Сёлетнія «Трывалагі» ў значайнай ступені і прысвечаны юбілею Сакрата Яновіча. Павіншаваць юбіляра прыехалі сябры і калегі з Польшчы, Беларусі, а таксама Венгрыі. А пачаліся «Трывалагі» высвяченнем Жыровіцкага Абраза Божай Маці ў царкве ў Крынках.

ISSN 2073-7033

9 772 073 703 003 >

(Заканчэнне. Пачатак у папярэднім нумары.)

За час навучання ў школе, мабыць, у кожнага вучня з'яўляюца тыя ці іншыя пачуці, якія выражаюцца адпаведным стаўленнем да настаўнікаў-прадметнікаў. Адных паважаюць, цэнтры, любяць, дойгі помніць пасля школы, іншых проста церпяць, ненавідзячы ў душы; да многіх ставяцца раўнадушна, абыякава. Я не выключэнне з гэтага правіла і хачу падзяліцца сваімі думкамі пра аднаго з настаўнікаў, што сустрэўся на маім такім яшчэ кароткім жыццёвым шляху.

Маё знаёмства з настаўнікам беларускай мовы Уладзімірам Антонавічам Дзіско адбылося ў 10 класе, калі я паступіла вучыцца ў Нацыянальны гуманітарны ліцэй імя Якуба Коласа. У школе я была "круглая выдатніца" і па беларускай мове заўсёды мела найвышэйшую адзнаку. Мая сама пэўненасць была непахісная, тату дыктоўка ў ліце, прапанаваная Уладзіміром Антонавічам для праверкі нашых ведаў на адным з першых урокаў, мянэ ніколі не спужала, і якім жа было маё здзіўленне, калі на наступным уроку я атрымала сваю аркуш размалываўшы чырвоным стрыжнем і ўнізе ўпрыгожана лічбай, якой я ніяк не чакала. Гэта быў для мянэ психолагічны ўдар: як я, такая школьнай малайчына, магла атрымаць нешта настолькі недарэчнае? Праўда, потым, праз колькі часу справы папраўляліся і пайшли на лад. Я пачала ўважліва слухаць настаўніка, выконвала ўсе пропанаваныя заданні, запамінала адметнае, чаго бракавала ў школе. Заняткі Уладзіміра Антонавіча былі цікавымі і змястоўнымі, далёкімі ад стандартных урокаў маіх школьнай настаўнікаў, нейкімі свежымі, па-свойму адметнымі. Як вядома, школьнай праограма па беларускай мове разлічана на выучэнне граматыкі, сінтаксісу і пунктуацыі, але абсалютна не ўлічвае асаблівасцей моўнай сітуацыі ў зрушіфікованай краіне, калі на вуліцах не чутно беларускай гаворкі. Вучні ў большасці слаба валодаюць адпаведнымі запасам беларускай лексікі, пераважна думаюць па-руску і не могуць карыстацца атрыманымі тэарэтычнымі ведамі на практицы. На занятках жа Уладзіміра Антонавіча ўсё было зусім інакшы. Акрамя тэарэтычных звестак, было мноства самых разнастайных практичных заданняў, куды ўваходзілі лексічныя размінкі, і змальвальная пытанні, і разшэнне лінгвістычных задач, і білінгвічныя пераклады, і падбор лексічных радоў (сінтоніі, антонімы, амонімы, эпітэты, метафоры і інш.). А яшчэ творчыя работы, складанне вершаваных мініяцюр, выкарystанне бурыме, граматычныя пераклікі, падбор заданняў самім ж вучням для сваіх жа аднакласнікаў, выяўленне і аналіз масцяцкіх асаблівасцей тэксту, работа над алімпіяднымі заданнямі, трэніровачны разбор тэставых заданняў са зборнікам папярэдніх

Хай слова ў душы адгукненца ... (Да 75-годдзя з дня нараджэння У.А. Дзіско)

Анатоль Валахановіч

праанализаваўшы, зрабіўшы паасобныя заўвагі і парадкі некаторыя метадычныя прыёмы, аўтарытэтна заявіў, што бярэ своеасабліве "шэфства" нада мною ў плане больш глыбокага знаменства з досведам маёй работы. Некалькі тыдняў наведваў мае ўрокі і пазакласныя мерапрыемствы, дапамагаў у падрыхтоўцы адкрытых уроку, у складанні рабочых планаў і канспектаў, асабліва да тэлеуроку па літаратуре, які ў той час рыхтавала спецыяльная рэдакцыя Беларускага літаратора, як Уладзімір Карагаўскі, Аляксандр Сяргей Капытка, пазней Самсон Пярловіч, які вярнуўся з сібірскай высылкі і інш. Паэтычную творчасць не пакідаў і ў пэдагогічніце, дзе на той час літаратурнымі лідарамі былі Раман Тармола, і ў пазнейшы час, калі працаўшы ў Аршанскай падвучэльні і змяшчай свае творы ў райгазете "Ленінскі прызыў" (назва якая?!), дзе друкаваліся такія мясцовыя літараторы, як Уладзімір Карагаўскі, Адольф Варановіч, Леанід Калодзежны, Серафім Бестава, Мікола Воранаў, Генадзь Казак, Леанід Сузін, Фёдар Кулакоў, Аляксандр Махнавіч і іншыя, дзе амаль кожную дэкаду рабілі літаратурную старонку. Як признаецца Уладзімір Антонавіч, пісаў выключна камерна, пераважна пра прыроду, родныя кут, душўшыя перажыванні, каканне, без гучнай патэтыкі. У 2005 годзе пабачыў свет яго паэтычны зборнік "Хвіліны смутку" – маленькая доля таго, што асмеліўся аддаць на суд чытачоў, ніколікі не прэтэндуючы на пахвалу і аплодысменты".

Паэтычна творчасць для Уладзіміра Антонавіча – не проста "занятак", а той стан душы, калі шыра і даверліва гаворыў пра цудоўнае, прыгожае і дарагое на мілагучнай роднай мове". Яго вершы – прачуяльня, сардечныя, прости і шчырый, як сам чалавек, які любіць жыццё, людзей, сваю працу, хараштво прыроды. Мне не раз даводзілася назіраць, як мой сябрана ўмее шыра захапляцца і апяваць паэтычным словам роднай мясціні, сцежкі маленства, смуткаваць над магіламі бацькоў, журыцца па бацькоўскай хаце, якай, як сірацінка, чакае вяртання "блуднага сына", калі ён наведвае родную вёску, каб адпачыці і сэрцам, і душою, і думкамі. Тут добра дыхаеца, лёгка ходзіцца, соладка спіца. Роднай вытокі, бацькі, родная мова, уздычныя вучні, пазія, прырода – усё гэта для яго найвялікшыя скарбы жыцця, якія немагчыма прамяніць на што-небудзь іншае.

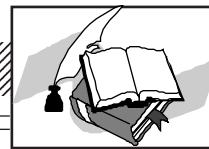
Уладзімір Дзіско – прыроджаны педагог, яго заўсёды цікавіла практика навучання і выхавання: пачынаючы з 1961 года – года заканчэння ВНУ, ён ні разу не перарваў "сцяжыну" настаўніцтва, пры ўсіх жыццёвых перыпетыях цягнуў "настаўніцкі воз" і "цягне" яго па сённяшні дзень.

Уладзімір Антонавіч – натура творчая, бо, несучы высокое званне "ветэран педагогічнай працы", ён яшчэ і паз. Пазэй дапамагае яму натхнёна крочыць па жыцці, і таму ён не ўяўляе сябе без паэтычнага слова. Ведае на памяць звыш сотні твораў беларускіх паэтав і пры нагодзе чытае іх з натхненнем, як сапраўдны майстар-артыст-дэкламатар, дэманструючы перад сваімі вучнямі вышэйшы ўзоры ведаў вучняў, пабываючы на пазакласных і пазашкольных мерапрыемствах, якія ярыхтавала і праvodзіла з вучнямі. І ўжо пасля наведання першых уроку Уладзімір Антонавіч, даўшы ім становічную ацэнку і адказа:

па беларускай мове для базавай і сярэдняй школы. Сотні твораў прачытана і з алоўкам у руках і закладкамі, каб адабраць і зрабіць адаптацию ў якасці экзаменацыйных тэкстаў саме якія, пазнавальнае і выхаваўческое адзінства. У тандэмзе з Ірынай Андрэеўнай Гімпель падрыхтаваў і выдаў "Дыдактычны матэрыял па беларускай мове для 4 класа". Па даручэнні Галоўнага ўпраўлення агульнай і сярэдняй адукцыі Міністэрства Уладзімір Антонавіч прыняў актыўны ўдзел у падрыхтоўцы вучэбных дапаможнікаў па беларускай літаратуре для старшакласнікаў. У прыватнасці ён разам з Венранікай Вячаславаўнай Кушніравічук уклаў хрэстаматыю для IX класа, а з Г. М. Саўчук – хрэстаматыю для XI класа, па якіх цяпер працуецца школьнікі краіны.

Уладзімір Антонавіч меў непасрэднае дачыненне да фармавання серыі "Школьная бібліятэка" і асабіста ўклала паэтычны зборнік "Родная песня", а ў сяутарстве з А. І. Бельскім падрыхтаваў зборнікі "Споведзь калосся" і "Голас вёсен", у сяутарстве з Г. М. Саўчук і В. Б. Ашмян – зборнікі сярэдняй школы "Шчучынскага раёна Ганны Сяргеевны Шэршань", настаўніцы сярэдняй школы № 4 горада Пружаны Марыі Іванаўны Свірыд; выкладчыка Аршанскай індустрыяльна-педагагічнай вучэльні Мікалая Андрэеўіча Сухадольскага; менскіх настаўніц Валянціны Вацлаваўны Войцік (СШ № 124) і Ніны Паўлаўны Работы (СШ № 55).

На працягу 1991–2003 гг. Уладзімір Антонавіч у сяутарстве з інспектарамі Міністэрства адукцыі Тамарай Мікалаеўнай Саўчук падрыхтаваў і выдаў 13 зборнікі экзаменацыйных матэрыяляў

Дзе яшчэ прачытаць пра Уладзіміра Антонавіча?

Акрамя ўдзячных допісаў былых выпускнікоў Аршанскай падвучэльні, якія змяшчаліся ў свой час на старонках "Настаўніцкай газеты" і раённай "Ленінскі прызыў" (г. Орша), пра яго можна пачытаць у кнізе Аляксея Міхайлавіча Пяткевіча, прафесара Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы "Людзі культуры з Гродзеншчыны", у энцыклапедыі "Кто есть кто в Республике Беларусь? Деловой мир СНГ", у штотыднёвiku "Літаратура і мастацтва" артыкул выпускніка Беларускага гуманітарнага ліцэя імя Якуба Коласа Яўгена Бельскага "Асветнік і паэт", у часопісе "Роднае слова" артыкул прафесара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Алесія Іванавіча Бельскага "Гаворыць сэрца роднай мовай..."

На заключэнне я хачу павіншаваць Уладзіміра Антонавіча з яго юбілейным Днём народзінаў, пажадаць найперш яму здроўя і доўгіх год жыцця, усіх магчымых жыццёвых даброт і зямных радасцей. Дзякую Табе, Валодзя, што Ты ёсць у мене і ўсіх нашых агульных сяброў і знаёмых!

І напрыканцы майго слова пра сібра хачу прапанаваць паэтычныя радкі вучаніцы Уладзіміра Антонавіча, выпускніцы Аршанскай падвучэльні, апошняе месца працы якой – Камітэт па адукцыі і справах моладзі Менскага гарадскога выкананічага камітэта (загадчыца аддзела кадра) – Вольга Міхайлаўна Сяргеева:

*Мне амаль шэсцьдзесят,
але і сёння маё сэрца ёкае,
Калі думкі імкнуцца ў памяць
глыбока-далёкую.*

Падвучыліча. Орша.

*Шэсцьдзесят сёмы – семдзесят першы.
Там вучылася, там начала пісаць свае верши.
Цешаць сэрца ўспаміны,*

*мрояцца думкі-вандроўкі:
"Як ты там, мая маладосць?"*

Дзе ж мае вы, сяброўкі?"

*Час бяжыць, лічыць мой календар
весны спраўна –
Адзначае свой юбілей наш любімы настаўнік!
Добра помніца мне:*

*йдзе урок беларускага мовы,
Сказы пішам, дыктуўкі,
разбіраем па схемах слова,
Хоць не ўсё ўдавалася нам,
хоць адразу не ўсё разумел,
Пасля школак вясковых шмат чаго мы не ўмелі.
Але штосьці у тым, што даў лёс нам нагоду
Напаткаць чалавека, на якога готовы маліца.
Сярод іншых нічым "не рабіў ён пагоду",
Ды праз сорак гадоў не магу пра яго я забыцца.
І як сёння прыпомню:*

*уваходзіць у клас, пратрэ акуляры,
Неяк ішыра-лагодна скажа добрае слова,
І ад гэтага нашы праясняюца твары:
"Ты выткана дзіўная родная мова!..."*

*А слова гучыць някрайдна зусім, як прыпеўка:
"Вы ж, даражэньская,*

усё ж гультайаватая дзеўка.

Мабыць, падручнік толькі ціпер адгарнулі.

"Да будзе вам стыдно!"

Прывітанне матуту!"

Можна многае ўспомніць,

ды навошта тут лішнія слова,

Як штосьці парапіць і дапамагчы

былі Вы любому гатовы.

І праз столкі гадоў

ў Вас запытаць нават ноччу знянацьку –

Выпускнікоў назавеце сваіх

Вы па імені, прозвічу, нават па-бацьку.

І галоўнае, чаму нас вучыць:

любіць свой край, нашу мову,

Жыць па сумленні заўжды,

тримаць сваё слова

Пра Вас гаварылі мы вуччам сваім,

пра Вас ведаюць нашыя дзеўцы.

Паштоўкі і пісьмы ад Вас,

здаецца, наілепшыя ў свеце.

Пройдзена мноства дарог,

а нашы сустрэчы – як судзі...

Беражэ хай Вас Бог,

хай шануюць Вас людзі!

Многа-многа гадоў я пражыць Вам жадаю,

Шчасця здароўя, ішчырых сустрэч нагадаю...

Па-сяброўску люблю, ад душы абдымаю!

Ваша вучаніца Вольга Сяргеева (Качанова).

Пастанова Рады і Рэвізійнай камісіі Менскай абласной арганізацыі ТБМ

30 жніўня 2011 г.

1. Склікаць чарговую абласную канферэнцыю ТБМ 17 верасня (субота) у г. Менску у сядзібе ТБМ (вул. Румянцева, 13), пачатак аб 11.00.

2. Вызначыць наступныя квоты дэлегатаў на канферэнцыю: ад кожнай арганізацыі, якая стаіць на ўліку ў мясцовых органах улады, да 10 верасня вылучыць па аднаму дэлегату.

Пратакол аб вылучэнні і анкету дэлегата передаць у сядзібу ТБМ да 15 верасня 2011 г.

Суполкі ТБМ, якія стаіць на ўліку толькі ў Сакратарыяце ТБМ, могуць вылучыць па аднаму дэлегату з правам дарадчага голасу.

3. Прасіць Сакратарыят ТБМ знайсці магчымасць аплаціць праезд дэлегатаў.

Парадак дня Менскай абласной канферэнцыі ТБМ

17 верасня 2011 г.

1. Выбары старшыні, намеснікаў, Рады і Рэвізійнай камісіі.

2. Вылучэнне дэлегатаў на чарговы з'езд ТБМ.

3. Вылучэнне кандыдатур у Рэспубліканскую Раду ТБМ.

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

аб правядзенні чарговай VIII спрэваздчынно-выбарчай асамблеі РГА "Таварыства беларускай школы" і нацыянальнай канферэнцыі "Пострэформенны стан беларускай адукцыі"

Імпрэзы адбудуцца ў Менску **24 верасня 2011 года** і **11 гадзіні**. Месца правядзення – сядзіба ТБМ (Менск, вул. Румянцева, 13).

Парадак працы.

· Справяздчыннае выступленні: старшыні РГА "ТБШ", бухгалтара, рэвізійнай камісіі.

· Выступленні сяброў канцыляры, рады і дэлегатаў.

· Выбары: старшыні РГА "ТБШ", намеснікаў, сяброў рады, канцыляры, рэвізійнай камісіі.

· Правядзенне нацыянальнай канферэнцыі "Пострэформенны стан беларускай адукцыі". Праблемнае поле дыскусій:

- Параўнальны аспект сістэмы адукцыі за мяжою і ў нас. Калі далучыцца Беларусь да Балонскага працэсу?

- Змены ў адукцыі пасля апошній рэформы. Стан навучання і выхавання ў адукцыйных установах рэгіёнаў.

- Што трэба зрабіць, каб беларуская школа была беларускай па сутнасці?

Дэлегатамі асамблеі, згодна статуту ТБШ, з'яўляюцца сябры выбарных органаў:

Алесь Лозка (старшыня ТБШ); Тамара Мацкевіч, Алеся Сядзякі, Максім Чарняўскі (намеснікі старшыні); Бярнарда Іванова (Менскі раён), Крысціна Вітушка, Уладзімір Колас (сябры канцыляры); Рэгіна Сімакова з Бреста, Мікола Савіцкі, Уладзімір Васілевіч, Тамара Сухая, Яўген Адамовіч, Уладзімір Содаль, Таццяна Канопкіна з Гродна, Анатоль Крупа з Лідчыны, Язэп Стэпановіч, Вінцук Вячорка, Віталь Гарановіч з Глыбокага, Анатоль Крыварот, Лявон Баршчэўскі, Аляксей Рагуля, Віктар Цітоў, Аляксандар Перасыпкін (Жодзіна), Пятро Садоўскі, Аляксей Пяткевіч з Гродна (сябры рады); Лявон Анацка з Ліды, Юры Калбасіч з Глыбокага, Алёна Фідэльская (сябрэ рэвізійнай камісіі); а таксама абраныя дэлегаты (па аднаму) на пасяджэннях зарэгістраваных раённых суполак ТБШ (Берасцейская, Гарадзенская, Лідская, Глыбоцкая, Аршанская).

Дэлегаты ўдзельнічаюць і ў пасяджэннях канферэнцыі. Здадзены ў электронным варыянце анатаціі выступленняў (да адной старонкі, А-4) у дзень канферэнцыі будуць надрукаваны ў часопісе "Летапіс ТБШ".

Алесь Лозка.

У Ганцавічах прайшоў XVIII Дзень беларускага пісьменства

4 верасня ў горадзе Ганцавічы (Берасцейская вобласць) праходзіў XVIII Дзень беларускага пісьменства.

У адкрыці свята прынялі ўдзел прадстаўнікі культурнай грамадскасці, мясцовыя жыхары, супрацоўнікі міністэрстваў культуры, інфармацыі і іншых ведомстваў, замежныя дыпламаты.

Віца-прем'ер Беларусі Анатоль Тозік зачытаў вітаўнае слова кіраўніка дзяржавы. Аляксандр Лукашэнка адзначае, што Дзень беларускага пісьменства стаў знакавай падзеяй культурнага жыцця краіны, якое сведчыць "аб багацці гісторычнай спадчыны і духоўных традыцый нашага народа".

У каментары БелАПАН міністр культуры Павел Латушка адзначыў, што свята пісьменства "ўжо ўпісана ў лік найважніх падзеяў краіны". "Вельмі важна, што мы звязаемся да нашых вытокаў, каранёў пісьменства, якім мы можам ганарыцца яшчэ з часоў Ефрасінні Полацкай, Сымона Буднага, Купалы, Карагдзіча, Быкаў і многіх іншых прадстаўнікоў нашай культуры", - сказаў ён.

Да Дня пісьменства Ганцавічы непазнавальная змяніліся, памаладзелі напоўніліся беларускім зместам. На традыцыйнай жнівеньскай канферэнцыі раённага аддзела адукцыі

усе выступленні (100%) былі па-беларуску. У рамках Дня беларускага пісьменства тут быў адкрыты помнік Якубу Коласу, з маладымі гадамі якога Ганцавічына непарыўна звязана, і алея Пісьменства, праўша презентацыя гісторычна-документальнай кнігі-альбома "Ганцавічына - край легенд і талентаў народных", паэтычнай чытанні, фест кніг і прэсы, святочных канцэртаў, кірмашы-продажы сувеніраў, шматлікія гульні і конкурсы. Да свята Белпошта выпусціла мастацкі канверт і блок марак з гербам Ганцавіч.

Дзень пісьменнасці сабраў вялікую колькасць мясцовых жыхароў - асаўліва шматлікна на цэнтральным

у 2010 годзе ў Хойніках (Гомельская вобласць). Наступны, у 2012 годзе, плануецца святкаваць у Глыбокім (Віцебская вобласць).

Паводле СМІ.

